

Expunere de motive

Promovarea în mass-media a cunoașterii și cercetării științifice, a tehnologiei și inovației

Pentru formarea intelectuală a fiecărei persoane, cunoașterea științifică joacă un rol determinant. Datele, descoperirile și informațiile științifice alături de diverse aplicații tehnologice reprezintă surse de interes și fascinație pentru foarte mulți. Pe lângă artă și cultură, în general, cunoașterea științifică completează și întregeste necesarul de informații pentru omul contemporan.

Șansele de dezvoltare economică, prosperitate și creștere a nivelului de trai, de împlinire a principiilor și valorilor democratice sunt direct legate de numărul de cetățeni ce au acces la cunoașterea științifică. Succesele și dezvoltarea din viitor sunt dependente de rezultatele cunoașterii științifice și inovației tehnologice.

Cunoașterea științifică este asociată și cu un tip de gândire riguroasă, rațională, cu curiozitatea permanentă față de lumea din jur și cu spiritul critic necesar înțelegerii fenomenelor naturale și universului.

Dezideratul explicit al Uniunii Europene, deci și cel asumat de România, este acela de a dezvolta o societate bazată pe cunoaștere (***knowledge society***). Trecerea la aplicarea "***Strategiei Europa 2020***" în Uniunea Europeană, deci și în România, s-a optat pentru trei priorități interdependente: **creștere inteligentă (dezvoltarea unei societăți bazate pe cunoaștere și inovare)**, **creștere durabilă** și **creștere favorabilă incluziunii**.

Pe scurt, o societate bazată pe cunoaștere este o societate care ia măsuri proactive pentru ca cetățenii săi să genereze, să aibe acces la, să proceseze și să utilizeze cunoașterea pentru a îmbunătăți condiția umană. La baza acestei societăți a cunoașterii

se afla cetățeanul “alfabetizat științific”, cetățeanul care dispune de un stoc minim acceptabil de cunoaștere științifică.

Acest stoc trebuie să includă:

- 1) o înțelegere corectă a celor mai frecvente și generale enunțuri din știința contemporană,*
- 2) un vocabular activ al termenilor științifici fundamentali;*
- 3) o înțelegere generală a metodei științifice de producere și verificare a cunoașterii, inclusiv a probabilității.*

Astfel, *o componentă esențială a alfabetizării științifice presupune capacitatea de a diferenția știința de pseudo-știință.* Există, în acest moment, o serie de date care indică faptul că societatea românească se confruntă cu unul din cele mai mari deficite de cunoaștere științifică nu doar din Europa, dar și din lume. Acest deficit de cunoaștere constituie una din cauzele structurale, sistemice ce contribuie la stagnarea dezvoltării societății românești. *Iar faptul că deficitul cognitiv-științific al publicului românesc este unul din cele mai mari din Europa cere măsuri neîntârziate de atenuare a acestei stări de lucruri¹.*

O primă dovadă în acest sens o oferă studiul PISA (Programme for International Student Assessment) al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), din care România face parte.

Conform clasificării realizate în anul 2012 referitoare la gradul de alfabetizare științifică a elevilor de 15 ani, România se afla printre ultimele locuri alături de țări precum Malaezia, Iordania, Columbia sau Tunisia.

În România, doar 1% din tinerii de 15 ani pot atinge sau depăși nivelul 5 (comparativ, de exemplu cu 23% Singapore, 18% Japonia, 17% Finlanda, sau 8% media statelor OECD), în timp ce 37% se plasează sub nivelul 2 (comparativ cu 12%

¹ <http://www.mediafax.ro/stiinta-sanatate/romanii-corigentii-europei-la-cunoasterea-stiintifica-si-printre-primii-la-superstitii-6748076>

Germania, 5% Estonia, 9% Polonia, 19% Federația Rusă, 14% Australia, Noua Zeelandă, Olanda, 18% fiind media țărilor OECD)². Acest studiu arată faptul că România are un deficit de alfabetizare științifică îngrijorător, mult peste media țărilor OECD. Deficitul este cu atât mai grav cu cât el afectează generațiile viitoare și compromite șansele de dezvoltare a țării pe termen lung, de 2 sau chiar 3 generații.

O a doua dovadă a acestui fenomen provine din studii sociologice realizate în România³, studii ce cuantifică în detaliu acest deficit de cunoaștere la nivelul societății:

- **aproximativ 80% din populație nu dispune de cunoștințe științifice elementare și de un vocabular științific activ**
- **în context European, românii sunt cel mai puțin alfabetizați din punct de vedere științific, deficitul cognitiv-științific fiind unul din cele mai mari din Europa (cf. Eurobarometrul special 224 și STISOC 2009, 2012)**
- **42% dintre români afirmă că Soarele se învâрте în jurul Pământului**
- **22% dintre români consideră horoscopul și astrologia ca fiind ceva “foarte științific”, aceasta fiind cea mai ridicată rată din țările europene, după Cipru.**
- **România este pe primul loc în Europa în ceea ce privește proporția persoanelor care consideră că unele numere sunt deosebit de norocoase pentru anumiți oameni**
- **50% dintre români declară că este important să se țină cont în viață de superstiții precum “culoarea roșie ne ferește de deochi”**

În ultimele decenii asistăm, pe de o parte, la descoperiri și dezvoltări științifice tot mai accelerate și mai neașteptate, dar, pe de altă parte, sunt tot mai des întâlnite atitudinile, opiniile, credințele sau mișcările sociale anti-științifice sau anti-intelectuale cu efecte extreme de negative asupra întregii societăți. Amintim aici doar mișcarea anti-

² https://nces.ed.gov/surveys/pisa/pisa2012/pisa2012highlights_4_1.asp

³ http://cursuri.sas.unibuc.ro/mcs/wp-content/uploads/2012/09/1-STISOC2010_Raport-de-cercetare.pdf

vaccinare care devine un pericol pentru sănătatea publică. Acestea iau forme organizate și de cele mai multe ori beneficiază de o expunere mediatică mai bună, generând o răspândire în populația generală a unei atitudini care contestă importanța culturală și raționalitatea tehnologică asociate științei și rezultatelor ei actuale.

Știința, conform unor opinii anti-științifice ar fi responsabilă de accelerarea schimbărilor din viața noastră, de îngrădirea multor valori umaniste sau religioase ale unui trecut romantic sau de generare unui consumerism fără limite. În multe opinii, știința este chiar considerată periculoasă sau distructivă. Toate aceste percepții se bazează pe neînțelegeri cu privire la modul în care funcționează știința și pe insuficiente informații cu privire la rolul acesteia în societate. Teoriile conspirației abundă, de asemenea, și se răspândesc cu atât mai ușor cu cât publicul nu dispune decât în mică măsură de mecanisme de gândire apte să îl ferească să fie ușor de manipulat, inclusiv de către pseudo-știință.

Cu cât gradul de alfabetizare științifică este mai mic, cu atât deficitul cognitiv al stocului public de cunoaștere științifică este mai mare și cu atât mai greu sunt de rezolvat problemele de dezvoltare economică, culturală și democratică a societății. Măsurile necesare pentru a ridica nivelul de alfabetizare științifică al unei societăți nu țin doar de sistemul educațional.

Este un lucru cunoscut faptul ca mass-media are un rol puternic formativ, mijloacele de comunicare în masă având capacitatea demonstrată de a influența opiniile, atitudinile și cunoștințe la nivelul publicului general. Acesta este și motivul pentru care mass-media trebuie stimulată să își asume în mod activ rolul de a informa publicul cu privire la ultimele dezvoltări în domeniul științei, tehnologiei și inovației.

Posturile de știri din țările dezvoltate economic alocă părți tot mai ample relatărilor despre descoperiri și informații științifice și tehnologice, iar acest lucru nu este deloc întâmplător. Interesul față de cunoașterea și inovația științifică merită și trebuie cultivat, atât în școală cât și în dezbaterile din societate și în cadrul posturilor tv.

Personalitățile științifice ar trebui să fie invitate să își exprime puncte de vedere avizate asupra numeroaselor teme de interes general care au legătură cu știința și cunoașterea științifică și cu implicațiile acestora în societate.

Pentru un post TV generalist ori profilat pe știri, cu acoperire națională, pe lângă difuzarea unor numeroase informații și dezbateri despre actualitatea politică și socială, prezentarea unor informații științifice și tehnologice în cadrul unei eventuale rubrici permanente de minim un minut pe zi poate reprezenta o ocazie de largire a audienței.

De altfel, Art. 31 din Constituția României cu privire la dreptul la informație, prevede că:

(1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(...)

(4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.

Or, ***informarea corectă*** înseamnă că aceasta este și una ***cuprinzătoare***. Trăim într-o lume a descoperirilor științifice și noutăților tehnologice permanente cu impact important asupra vieții de zi cu zi a viitorului planetei și umanității. A prezenta, măcar într-un interval de un minut pe zi a unor astfel de informații ar da substanță ideii de ***'informare corectă'***.

Includerea unui minut de informație științifică și tehnologică la posturile generaliste și de știri cu acoperire națională va servi interesul public, va aduce categorii suplimentare de telespectatori posturilor respective și va putea contribui, în timp, substanțial la creșterea nivelului de alfabetizare științifică a cetățenilor români. Ar putea fi prezentate, spre exemplu, informații despre noi descoperiri științifice, despre provocările generate de schimbările climatice, despre noi tehnologii apărute, despre cercetarea românească și internațională, sau scurte declarații și opinii exprimate de către oameni de știință pe diverse teme din domeniul acestora, aniversarea unor celebrități

științifice ori a unor descoperiri sub forma unui calendar științific tv, rubrici de tipul “știați că...?” șamd. Cu puțină creativitate și cu profesionalismul și rigoarea necesare difuzării unor astfel de materiale, cetățenii, societatea în ansamblu și posturile ar avea mult de câștigat.

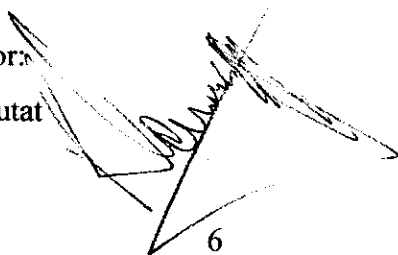
Introducerea minutului de știință nu ar trebui considerată ca o ingerință în politica editorială a posturilor de știri. Necesitatea minutului de știință în jurnalele de știri ar trebui considerată oarecum comparabilă cu aceea de a include informații de interes public precum prognoza meteo. Sau cu reglementările privind modul de reflectare în media audiovizuală a campaniilor electorale (Art. 26 din Legea audiovizualului). Prevederile propuse prin prezentul proiect de lege ar intra sub acoperirea și spiritul Art. 3 din legea actuală care deja instituie anumite obligații furnizorilor de servicii audiovizuale și care, în forma propusă spre amendare și-ar extinde aplicabilitatea și asupra informațiilor cu caracter științific și tehnologic:

“Prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, **informarea și educarea publicului, inclusiv sub aspect științific și tehnologic**, și divertismentul, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului”.

De asemenea, o reglementare în același spirit cu cea de față este cuprinsă în Art. 24, alin. (1) al Legii audiovizualului, unde se stipulează că **“orice radiodifuzor aflat sub jurisdicția României va rezerva operelor europene create de producători independenți față de acei radiodifuzori cel puțin 10% din timpul său de difuzare (...)”**. Nici Art. 24 alin. (1) nu reprezintă o ingerință în politica editorială a posturilor respective, ci doar garantează că producțiile independenților vor reprezenta cel puțin 10% din programe. Fără a se interveni asupra conținutului editorial al minutului de știință și tehnologie, timpul alocat pentru asemenea informații poate fi precizat printr-o reglementare de tipul inițiativei legislative de față.

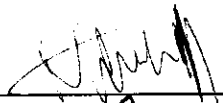
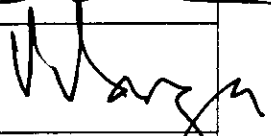
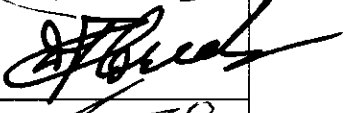
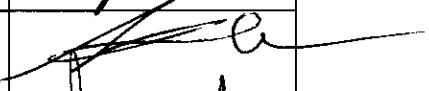
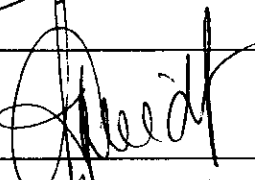
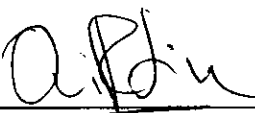
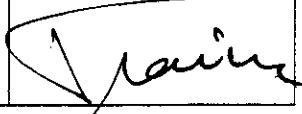
În numele inițiatorilor:

Remus Cernea - deputat

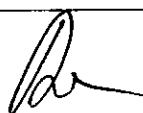
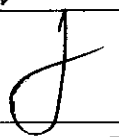
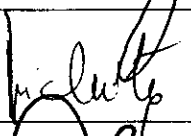
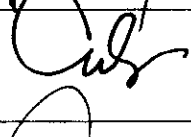
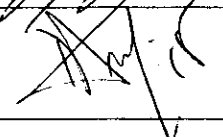
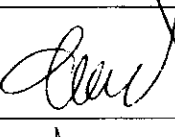
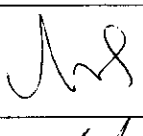

6

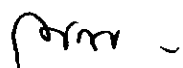
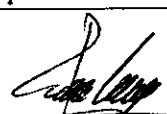
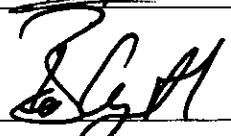
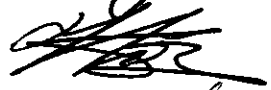
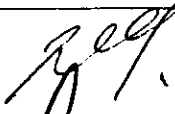
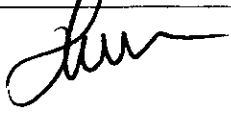
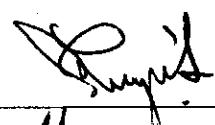
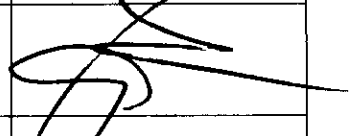
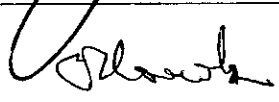
**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
1	REHUS CERNEA	INDEPENDENT	
2	Căpăreanu	PNL	
3	VARGA RAILE	PONL	
4.	Ivan Oblean	PNL	
5.	FLOREA DANIEL	PSD	
6	COSMIN HECULA	PSD	
7	BALIAS MURCEA	PC	
8	Bumba Octavian Leana UNPR		
9	ROTARU RĂZVAN	NEAFILIAT	
10	RAETCHI OVIDIU	PNL	
11	TRAIAN ROBIN	PSD	

**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
12	Andreea Petru	PSD - Dep	
13	Ciuchodaru Ionel	GDP	
14	Aurelia Crivita	PSA - Dep	
15	HICHITA CRISTINA	PSD DEP	
16	CRISTIAN HORIA	PNL	
17	CORNEL GABRIEL COMSA	INDEPENDENT	
18	TIPPAU RAU BOGARI	PHZ	
19	GANIA DRAGA IONEL	PNL	
20	Enochel Marianou	U.M.P.R	
21	TOLNAR ISOLT	UATIR	
22	SAURAN IULIANA	PSA	

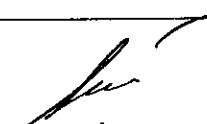
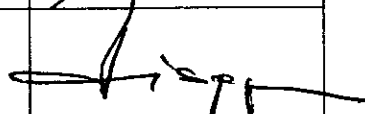
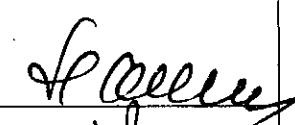
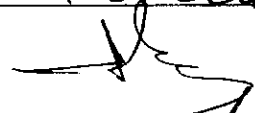
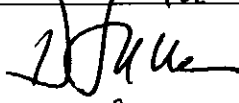
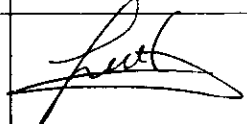
**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
23	NICOLAE MIRCOVICI	MINORITĂȚI	
24	Pavel Niculescu	Minorități	
25	Ben-Alexandru Andreian	PNL	
26	SOBOTA JORJIN	PNL	
27	IOAN IOVEȘCU	PP-DD	
28	CRĂCIUNESCU GRIĞORE	PNL	
29	MEGRU, CLEDEMI	An P	
30	Aurelian Mihai	PNL	
31	Horia Cristian	PNL	
32	Adrian Anghel	PSD	
33	Manolescu Oana	Minorități	

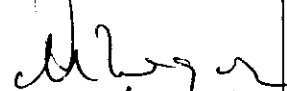
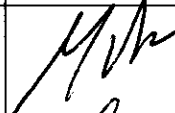
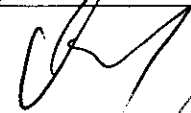
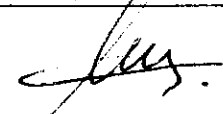
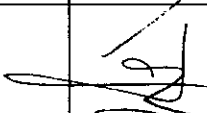
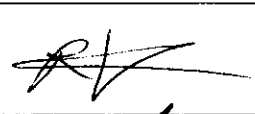
**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
34.	Minon Liliana	D.P.	[Signature]
35.	Salca Stelian	D.P.	[Signature]
36.	Deaconu Daniel	D.P.	[Signature]
37.	Deaconu Mihai	D.P.	[Signature]
38.	Cezar Cioaba	PC-PLR	[Signature]
39.	Gurta Adina	PNP-GDP	[Signature]
40.	Măntău I. Cornel	D.P.	[Signature]
41.	Uioresanu Elena Ramona	PNL	[Signature]
42.	Ciubotaru Lucian	PNL	[Signature]
43.	Varujan Pamuccian	HIN	[Signature]
44.	Ionel Iulian	PNL	[Signature]

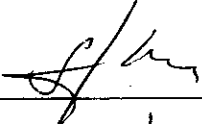
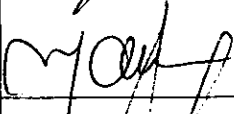
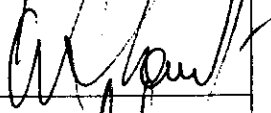
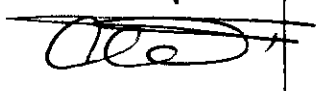
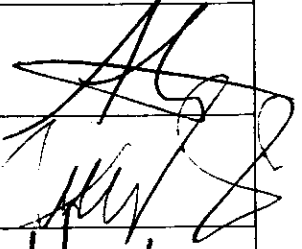
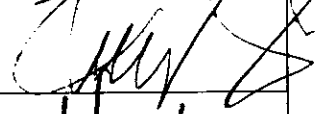
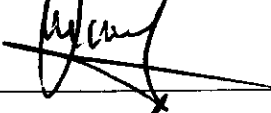
**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
45.	ANET VAROL	MIN	
46	Grigore DRAGOS	MIN.	
47	Merha Adrian - Filioslar	min	
48	GHERA GIURECI-SLOBOAN	MIN.	
49	TĂTĂRU FLORIN	PSD	
50	STAN ION	PSD	
51.	Babus Radu	PSD	
52	DOBRE MIRCEA	PSD	
53	SUCIU V. DANIEL	PSD	
54	Geantă Demiel	PMP	
55	Matei Călin	PSD	

**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
56.	Sepe Paul-Lucian	UHPR	
57.	Rogozan Mihail Cimion	UNPIR	
58.	RE VASILIEU MARIAN	UNPR	
59.	Agărușană Teod	UNPR	
60.	Coste Marius	PSD	
61.	Blugan COZMANCIUS	PNL	
62.	NICOLAE FLOREAN	PSD	
63.	CIOBANU LUCIANA	NEAFIAT	
64.	TANASE FLOREAN IONUT	Neafiat	
65.	Radulescu Romeo	neafiat	
66.	Marian Cătuș	D.P.	

**Inițiatorii propunerii legislative pentru pentru completarea Legii
audiovizualului nr. 504 din 2002 (republicată în 11 iulie 2014) în sensul de a
asigura informarea și educarea publicului inclusiv sub aspect
științific și tehnologic**

Nr.	Prenume, Nume	Grup parlamentar	Semnătură
67	Burlacu Herta	D P	
68	DRAGOMIR MARIA	Neafectat	
69	NICOLAE ALEXANDRU	PNL	
70	Babae Catalin	PNL	
71	CRISTIAN CHIRTES	PNL	
72	ISPIR RAUICA CRISTINA	PNL	
73	ALEXE FLORIN	PNL	
74	POTRANGA VASILE	PSL	
75	Trinicevicu Mircea PC		
76	Zomon Gheorghe	PNL	
77	Popa Nicore Vlad	PNL	